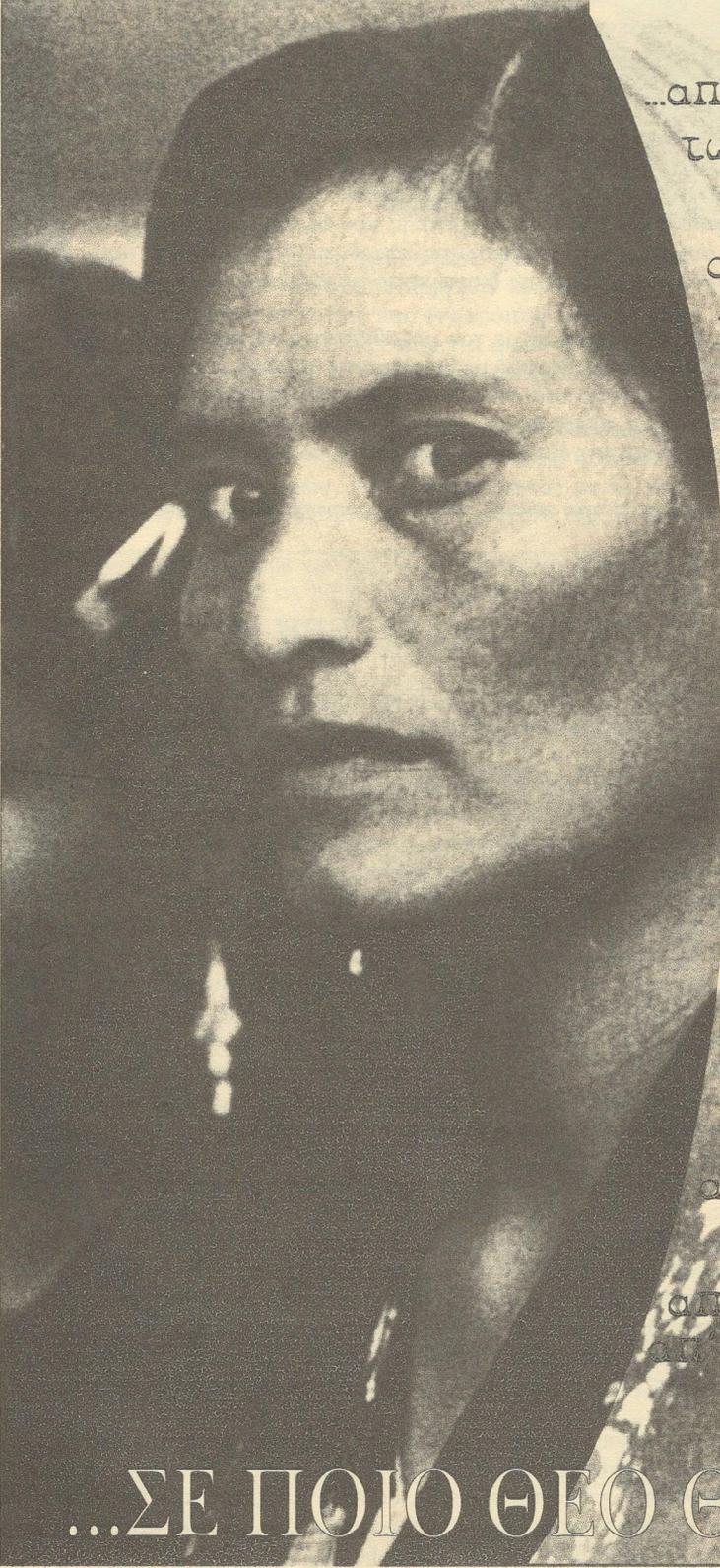

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Τεύχος 11 Γενάρης '01 Άνευ Αντιτίμου

...απ' την σκιά των γκλομπ
των αστυνόμων βγαίνω

απ' το μαντήλι
που δε γνώρισε
Παρά μονάχα δάκρυ

απ' το χορτάρι
της κλεμμένης γης

απ' το μίσος
στο καμμένο χείλι

απ' την αυθόρμητη
διαδήλωση

απ' το πετροβόλημα,
στο πρόσωπο του άγριου
ανέμου βγαίνω

απ' το άχτι του συντρόφου

απ' τη σάρκα σου και
απ' το φόβο βγαίνω...

...ΣΕ ΠΟΙΟ ΘΕΟ ΘΑ ΚΑΤΑΦΥΓΕΙΣ!

ΔΥΟ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ

ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ ΠΡΩΤΗ

Ο αναρχικός χώρος στην Ελλάδα εξαρχής στάθηκε έμπρακτα αλληλέγγυος στους πολιτικούς κρατούμενους της Τουρκίας. Αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο μια και ο χώρος των αναρχικών είναι ο μόνος ελευθεριακός χώρος με κοινωνικό προσανατολισμό στην Ελλάδα που από θέση, εξαιτίας της ριζοσπαστικής του λογικής, δέχεται σήμερα από το κράτος καταστολή. Αυτό το γεγονός, φυσικά τω τρόπω, οδηγεί τους αναρχικούς στο πλευρό των όπου γης κατασπελλόμενων αγωνιστών. Οι τούρκοι και κούρδοι πολιτικοί κρατούμενοι υφίστανται την βίαιη μεταχείριση μιας εξουσίας διαχωρισμένης από την κοινωνία, η οποία επαληθεύει για ακόμα μια φορά την αναρχική θεώρηση του κράτους ως βίαιου θεσμού. Σίγουρα το ποσό της βίας που αναλογεί στους κομμουνιστές της Τουρκίας είναι δυσανάλογα μεγαλύτερο σε σχέση με την καταστολή που υφίστανται η αναρχικοί της Ελλάδας. Όμως αυτό έχει να κάνει με τις πολιτικές συγκυρίες και την όξυνση ή μη των κοινωνικών μετώπων και στις δύο χώρες.

Ανάμεσα στην ανάπτυξη κοινωνικών μετώπων αντίστασης και στην κρατική καταστολή αναπτύσσεται ιστορικά μια διαλεκτική, η οποία εν πολλοίς καθορίζει τόσο την τακτική της διαχωρισμένης εξουσίας απέναντι στις ριζοσπαστικές ομάδες που εμπλέκονται στον σχηματισμό των κοινωνικών μετώπων αντίστασης και εμπλουτίζουν την δραστηριότητα τους, όσο και την τακτική και τα μέσα των ίδιων των ριζοσπαστών και κατ'επέκταση όλων όσων αναπτύσσουν αντιστασιακή δράση. Μέσα σε αυτή την λογική που συναρτά την εκδημοκράτηση -σε εισαγωγικά- των καθεστώτων ή την αναδίπλωση τους σε πιο ολοκληρωτικές μορφές εξουσίας, με την όξυνση ή την εκτόνωση των κοινωνικών ανταγωνισμών, καταδεικνύει την αναγκαιότητα μιας κριτικής που δεν θα σταματάει στην κατάδειξη της ολοκληρωτικής συμπεριφοράς ενώ συγκεκριμένου καθεστώτος -αυτού της Τουρκίας στην προκειμένη-, αλλά θα προχωράει στην καταγγελία της απανταχού επιβεβλημένης διαχωρισμένης εξουσίας του κράτους και του κεφαλαίου πάνω στις κοινωνίες.

Η ανάπτυξη και εξάπλωση μιας τέτοιας κριτικής σε αντιδιαστολή με τον μονοδιάστατο λόγο των αντιαμερικανιστών, αντι-καπιταλιστών, αντι-μιλιταριστών και λοιπών, σε συνδυασμό με συνάδουσες πράξεις αντίστασης, σίγουρα θα συμβάλλει στην οικοδόμηση ουσιαστικής αλληλεγγύης απέναντι στους αγωνιστές διεθνώς. Αντίστασης που χρειάζεται να εκτεινείται από την καθημερινή πράξη, μέχρι την συμμετοχή στους ενδιάμεσους αγώνες των εργαζομένων στις περιπτώσεις που αυτή ενδεικνύεται και την έμπρακτη διεθνοιστική αλληλεγγύη.

Z.

Το παραπάνω κείμενο μας δόθηκε από έναν σύντροφο που συμμετείχε στην απεργία πείνας της επιτροπής αλληλεγγύης στην πόλη του Ηρακλείου.

ΠΑΡΕΝΘΕΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Για την υπόθεση της αλληλεγγύης στην απεργία πείνας των Τούρκων πολιτικών κρατούμενων πρέπει να ειπωθούν δύο τουλάχιστον πράγματα, επειδή μεγάλο τμήμα του αντιεξουσιαστικού χώρου συμμετείχε με διάφορους τρόπους σ' αυτή.

Το πρώτο αφορά την ειδική φύση των σχέσεων μεταξύ των δύο κρατών, που αντικατοπτρίζει την υλική βάση του ανταγωνισμού ανάμεσα στο τουρκικό και στο ελληνικό κεφάλαιο, γεγονός που δίνει την δυνατότητα στην ελληνική κυριαρχία, τόσο στην εθνικιστική όσο και στην φιλελεύθερη απόχρωσή της, να εμφανίζει μια σημαντική ικανότητα εγκόλπωσης και αφομοίωσης οποιουδήποτε αποσπασματικού εγχειρήματος, ανεξάρτητα από την ριζοσπαστικότητά του, που η καθυστέρηση στην παγίωση της δημοκρατίας δυτικού τύπου στην Τουρκία κάνει συχνή την εμφάνισή του στην κοινωνία της. Για παράδειγμα η γενοκτονία που υφίσταται ο κουρδικός πληθυσμός εδώ και δεκαετίες δίνει το δικαίωμα σε μεγάλο τμήμα του πολιτικού προσωπικού όλων των τάσεων του ελληνικού κοινοβουλίου, να πλειοδοτεί σε "αντι-ιμπεριαλιστικές" διακηρύξεις. Έτσι και στην συγκεκριμένη περίπτωση, περιοσεψαν οι καταγγελίες της τουρκικής κτηνωδίας από την κορυφή της κυβέρνησης μέχρι τον τελευταίο πολιτικάντη, για τους δικούς του φυσικά λόγους ο καθένας, που σε κάθε περίπτωση υπηρετούν τους στόχους αυτού του ανταγωνισμού. Έχοντας πλήρη συνείδηση αυτής της πραγματικότητας, αυτοί που έχουν θέσει την ζωή τους στην υπηρεσία της ανθρωπίνης αυτονομίας, ατομικής και κοινωνικής, θα πρέπει να προσέχουν πολύ σε σχέση με τα ζητήματα που άπτονται αυτής της αλληλεγγύης, αν δεν θέλουν να γίνουν θύματα εκμετάλλευσης των επιδιώξεων της κυριαρχίας.

Το δεύτερο έχει να κάνει με τους όρους που παρέχεται αυτή η αλληλεγγύη. Η βασική οργάνωση που κυριαρχεί στις κινητοποιήσεις είναι η πρώην Ντεβ-Σολ. Αν έστω ένας που συμμετέχει στις κινητοποιήσεις συμπαρατάσσεται είχε διαβάσει το πολιτικό πρόγραμμα αυτής της οργάνωσης, αμφιβάλλω αν θα ήθελε ποτέ να ξανακούσει στιδήποτε γι' αυτήν. Πρόγραμμα που συμπυκνώνει τις πιο πρωτόγονες αντιλήψεις του μαρξισμού-λενινισμού-σταλινισμού, συνοδευόμενες βέβαια από τις συνηθισμένες διακηρύξεις περί ισοτήτας, δικαιοσύνης και ελευθερίας, αντιλήψεις που ευθύνονται, τόσο για τον εκφυλισμό του επαναστατικού κινήματος (π.χ. ο ρόλος του υποκειμενικού παράγοντα, δηλ. του κόμματος στην επαναστατική διαδικασία), όσο και για το θάνατο εκατομμυρίων αντιφρονούντων στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ (π.χ. για το «σοσιαλιστικό» κράτος, με τις «σοσιαλιστικές» φυλακές, "που θα στελεχώνονται από ανθρώπινους δεσμοφύλακες", όπως αναφέρει στο σχετικό κεφάλαιο το πρόγραμμα της οργάνωσης).

Το ζήτημα φυσικά λύνεται αν αντιμετωπίσουμε τους Τούρκους απεργούς πείνας σαν αυτό που είναι, δηλαδή ως *πολιτικούς κρατούμενους*, που αγωνίζονται ενάντια σε μια πραγματικότητα που περιμένει στο εγγύς μέλλον τόσο εμάς, όσο και καθένα που αντιστέκεται με ειλικρινή διάθεση στα σχέδια της εξουσίας σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Και κάθε εκδήλωση αλληλεγγύης που θα παρέχεται σ' αυτούς θα καθορίζεται από αυτό τον όρο, που θα πρέπει να γίνεται ξεκάθαρος σε κάθε φράση συμπαρατάσσησης που απευθύνεται τόσο σ' αυτούς, όσο και προς την κοινωνία.

Λέγαμε από αυτή την στήλη σε προηγούμενο τεύχος του εντύπου για την κάθετη οργάνωση της εργασίας και για την σχέση διευθυντών-διευθυνόμενων. Το ότι τα αφεντικά γνωρίζουν, δηλαδή τους έχει γίνει συνείδηση σε βάθος, ότι αυτή η σχέση είναι σχέση εξουσιαστική, που μόνο συγκρούσεις μπορεί να παράγει από την ίδια της την φύση είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Αυτό είναι αυτονόητο, αφού δεν χρειάζεται και μεγάλη φιλοσοφία για να καταλάβει κάποιος, ότι ανάμεσα σ' αυτούς που διατάζουν και σ' αυτούς που εκτελούν θα υπάρχει πάντα μια αναπόφευκτη σύγκρουση. Αυτό λοιπόν που επιθυμούν τα αφεντικά δεν είναι τόσο η αποφυγή αυτής

οποιοδήποτε βιάνει μια τέτοια κατάσταση στο εργασιακό του περιβάλλον. Επειδή κάποιοι πιστεύουν μερικές φορές ότι όντως τα αφεντικά "είναι οι γονείς μας". Και αυτή η πίστη απέχει πολύ λίγο από την υιοθέτηση του χαφιεδισμού (των "κακών παιδιών της οικογένειας"). Και μιλία μακριά φυσικά από κάποια αμυδρή αχτίδα συνείδησης.

Σημείωση: Στο πρώτο άρθρο αυτής της στήλης, εκφράστηκε μια ιδέα που συνάντησε πολλές δυσκολίες στην κατανόηση της από κάποιους αναγνώστες του εντύπου. Λέγαμε λοιπόν τότε, ότι ο καπιταλισμός είναι υποχρεωμένος να ισοροπεί διαρκώς ανάμεσα σε δύο τάσεις: την τάση του να καταργήσει το

ρόλο των εργαζόμενων στην παραγωγή και την τάση του να επιδιώκει την συμμετοχή τους. Θα δώσουμε ένα παράδειγμα για το τι ακριβώς εννοούμε. Ας πάρουμε για παράδειγμα μια επιχείρηση π.χ. ένα εμπορικό κατάστημα ρούχων. Το αφεντικό αυτής της επιχείρησης, δηλαδή ο ιδιοκτήτης της, ή ακόμα και αυτός που έχει επιφορτιστεί με διευθυντικό ρόλο από τον ιδιοκτήτη, αποφασίζει για όλα τα ζητήματα που αφορούν την επιχείρηση (π.χ. νέες παραγγελίες ρούχων κ.λ.π.) και για όλα τα ζητήματα που αφορούν αυτούς που δουλεύουν σ' αυτή την επιχείρηση, δηλαδή για το πώς θα δουλέψουν, πόσο θα δουλέψουν κ.λ.π Σε κανένα τμήμα αυτής της διαδικασίας αποφάσεων δεν συμμετέχει κάποιος εργαζόμενος, παρόλο που οι αποφάσεις αυτές τον αφορούν άμεσα. Ωστόσο ο εργαζόμενος σ' αυτή την επιχείρηση, ένας πωλητής ας πούμε, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ποτέ πλήρως, δεν μπορεί να γίνει μόνο απλό εκτελεστικό όργανο, πράγμα που δεν συμφέρει ούτε το αφεντικό του. Κι αυτό γιατί η επιτυχία αυτής της επιχείρησης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες του πωλητή της. Ικανότητες που έχουν να κάνουν με την ευφυΐα του, με τον ειδικό τρόπο που έχει να αντιμετωπίζει τους υποψήφιους πελάτες, με την δυνατότητα του να τους πείθει κ.λ.π. Άρα το αφεντικό αυτής της επιχείρησης, όπως και το αφεντικό κάθε επιχείρησης, είναι αναγκασμένο να επιδιώκει την συμμετοχή των εργαζόμενων του στην παραγωγική διαδικασία, ενώ ταυτόχρονα επιθυμεί να καταργήσει την συμμετοχή τους στην λήψη των αποφάσεων. Αυτό ακριβώς εννοούσαμε όταν μιλούσαμε για αυτή την αντίφαση του καπιταλισμού. Το ίδιο συμβαίνει σε κάθε τομέα της παραγωγής.

Με αφορμή αυτή την συζήτηση, και μια που το 'φερε ο λόγος, επειδή γινόμαστε αποδέκτες ενστάσεων για το δήθεν "ακαδημαϊκό ύφος" και για την δυσκολία ορισμένων κειμένων του Τραίνου, αρνούμενοι κάθε διανομενιστική στάση (όχι όμως και μια διανοητική-δηλαδή κριτική-στάση), επισημαίνουμε μόνο αυτό που έχει ειπωθεί από κάποιον πριν αρκετά χρόνια, ότι δηλαδή "ο άνθρωπος θα πρέπει να πάψουν να θεωρούν κατανοητό μόνο ότι δεν χρειάζεται πρώτα να το σκεφθούν για να το κατανοήσουν".

Τέτοιου είδους σχέσεις είναι πολύ συχνές σε επιχειρήσεις π.χ. ρουχισμού, ανάμεσα στις γυναίκες που δουλεύουν σ' αυτές και στα αφεντικά τους. Το πόσο εύκολα βέβαια μπορεί στη συγκεκριμένη περίπτωση το μητρικό ένστικτο να γίνει ανεξέλεγκτη libido, είναι κάτι που το ξέρουν πολύ καλά οι γυναίκες αυτές και τότε συνήθως λύνεται η απορία τους "για το πώς είναι δυνατό να είναι τόσο καλό το αφεντικό τους". Πάντως ο ηθικός κώδικας που εγκαθίσταται σε τέτοιου είδους σχέσεις, εκτός από επιβραβεύσεις (συνήθως σιωπηλές), περιέχει και τιμωρίες, από την πλευρά του αφεντικού πάντα. Αλλά και τότε ο θυμός του αφεντικού είναι θυμός "πατριώτικος": σε επιπλήττω ή σε τιμωρώ για το καλό σου, αργότερα όλα πάλι θα 'ναι εντάξει. (Η γνωστή κυκλικότητα των ψυχοσυναισθηματικών καταστάσεων που παράγεται μέσα στην οικογένεια).

Αυτή η κατάσταση ανταποκρίνεται σ' αυτό που ο Adorno ονομάζει συμπλιωτική λύση της σύγκρουσης (Minima moralia, αφορισμός 2). Είναι περιττό να επισημανθεί, ότι το μοσητό ψέμα που συγκαλύπτει η υιοθέτηση αυτού του οικογενειακού σχήματος από την πλευρά των αφεντικών, είναι η μη ταύτιση του μερικού τους συμφέροντος, με το γενικό συμφέρον. Το τι πηγή βέβαια ρουφιανιάς μπορεί να δημιουργηθεί από αυτή την στάση των αφεντικών, είναι ηλίου φαινότορο για

Επειδή η επαναστατική θεωρία πρέπει να προάγει και τον ερωτισμό...
 ...το Τραίνο εκδίδεται από μια συλλογικότητα χωρίς κοινή θεωρητική βάση.
 Υπάρχουν κάποια πράγματα στα οποία διαφωνούμε και υπάρχουν κάποια στα οποία συμφωνούμε, στην βάση όσων συμφωνούμε εκδίδεται και το έντυπο.
 Τα κείμενα τα οποία είναι ανυπόγραφα φέρουν την ευθύνη της συλλογικότητας, τα ανυπόγραφα κείμενα φέρουν την ευθύνη του υπογράφοντος.
 Δεν αναγνωρίζουμε καμία απολύτως πνευματική ιδιοκτησία, το Τραίνο είναι ελεύθερο για οποιαδήποτε χρήση.
 Δεν αποτελούμε πολιτική ομάδα (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το Τραίνο δεν είναι πολιτικό έντυπο), και δεν είμαστε σε καμιά περίπτωση παράρτημα ή μαγαζάκι τρίτων.
 Το έντυπο είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, πράγμα που σημαίνει ότι τα χρήματα τα βάζουμε από την τσέπη μας.
 Κείμενα που μας δίνονται μπαίνουν ως έχουν ή καθόλου.
 Η κριτική, η επικοινωνία, η συνεργασία και η συμπαράσταση (ηθική και υλική) είναι απαραίτητες.
 Η διεύθυνση μας είναι: Τ.Θ. 1013-Τ.Κ. 71001 Ηράκλειο.
 Υ.Γ. Το κείμενο του εξωφύλλου είναι ένα ποίημα του παλαιστήριου Σαμίχ Κάσεμ.

“Αυτό που θέλω δεν είναι μια σειρά στιγμές, αλλά ένα μεγάλο ολοστρόγγυλο λεπτό. Μια βιωμένη ολότητα που δεν γνωρίζει διάρκεια.

Ο χρόνος όπου διαρκώ είναι ο χρόνος των γηρατειών μου. Και στο μεταξύ επειδή για να ζήσω πρέπει πρώτα να επιζήσω, στο χρόνο αυτό ριζώνουν αναγκαστικά οι αυτοδύναμες στιγμές, το εφικτό.

Να συνδικαλίσουμε τις στιγμές, να τις ανακουφίσουμε με την ηδονή, να τους αποσπάσουμε την υπόσχεση ζωής ~αυτό σημαίνει πως ήδη μάθαμε πως να δημιουργούμε μια κατάσταση.”

Ραούλ Βανεγκέμ

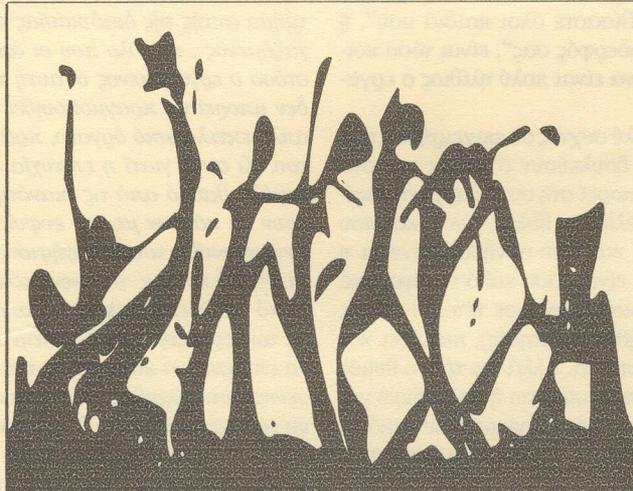
“Σαβουάρ-βιβρ προς χρήση των μελλοντικών γενεών”

(“Η επανάσταση της καθημερινής ζωής”)

ρους λόγους ~κυρίως τεχνολογικής-επιστημονικής φύσεως~ αυτός ο κατακερματισμός να εκτείνεται στο σύνολο της καθημερινότητας του ανθρώπου. Ας φανταστούμε τον χρόνο σαν έναν τεράστιο γρανιτένιο όγκο, που οι πρώτες ιεραρχικές κοινωνίες δεν μπόρεσαν παρά να αποσπάσουν μερικά χαλκίδια, ώπου σήμερα είναι δυνατό να κοπεί αυτός ο γρανιτένιος όγκος σε φέτες του χιλιοστού ~προς πώληση βέβαια όλες, εξάλλου ποιος θα ήθελε να αγοράσει έναν γρανιτένιο όγκο;~ και αυτό έχει να κάνει και με την τεχνολογική εξέλιξη. *Με άλλα λόγια: η επιστημονική οργάνωση της παραγωγής σημαίνει και την εξίσου επιστημονική οργάνωση της επιβίωσης*’. Ουσιαστικά αυτό αποτελεί ένα σημείο καμπής στην δυναστεία του ετεροκαθορισμένου χρόνου πάνω στην ζωή των ανθρώπων. Η “επιστημονική γνώση” φρόντισε με τις επινοήσεις της πάνω στον χρόνο, να δώσει και τα απαραίτητα μέσα (εκείνα τα πριόνια για τον γρανίτη που λέγαμε) που θα έκαναν δυνατό αυτόν τον κατακερματισμό του χρόνου. Έτσι λοιπόν ενώ στις αγροτοκτηνοτροφικές, δουλοκτητικές, φεουδαρχικές και σε μερικά σημεία και στις πρώιμες καπιταλιστικές κοινωνίες ο χρόνος εργασίας προσδιοριζόταν με την μέρα (τουλάχιστον), διατηρώντας έτσι την ενότητα του χρόνου (ήδη βέβαια με αρκετές ρωγμές), από τα μέσα του 19ου αιώνα και μετά αρχίζει να υπολογίζεται με την ώρα και στις αρχές του 20ου με το λεπτό. Για να φτάσουμε σήμερα σε εκείνο το απαράδεκτο σημείο: 1,2 δρχ. το δευτερόλεπτο, για να μιλήσεις. (Φυσικά είναι σχήμα λόγου, για να είμαστε ειρωνικά ακριβείς θα το θέταμε ως ε-

Ο Τζάκ ο Αντεροβγάλτης διασχίζει

Ο χρόνος ~τουλάχιστον στα ελληνικά~ έχει δύο έννοιες: η μία είναι η ημερολογιακή, η άλλη είναι αυτό που θα λέγαμε υποκειμενική έννοια του χρόνου. (π.χ. πέρασε ένας χρόνος από τότε/πέρασε πολύς χρόνος από την τελευταία φορά που τα ‘παμε.) Όμως το ημερολόγιο είναι μια σύμβαση, επινοημένο, ενώ ο χρόνος είναι κάτι πέρα και έξω από εμάς (όπως εξίσου κοντά και εντός μας). Εν ολίγοις, άλλο πράγμα ο χρόνος του ημερολογίου και άλλο πράγμα ο χρόνος που κυλά. Η ανάγκη για το μέτρημα του χρόνου πρέπει να προκύπτει με την εμφάνιση των αγροτο/κτηνοτροφικών κοινωνιών. Εκεί ο χρόνος έπρεπε να υπολογίζεται, σε καμία όμως περίπτωση με τον τρόπο που υπολογίζεται και σήμερα. Απλώς ακολουθώντας τον κύκλο της φύσης συντόνιζαν τις δραστηριότητες, αφού εκ των πραγμάτων δεν είχαν όλες εκείνες τις γνώσεις που θα τους βοηθούσαν να ξεπεράσουν κάποιες αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες. (Πάλι η γεωγραφία και το κλίμα: οι λαοί περιοχών χωρίς μεγάλες κλιματολογικές διακυμάνσεις ~έρημοι, βόρειος πολικός κύκλος~ δεν αναπτύσσουν την τεχνική των ημερολογίων). Παρ’ όλα αυτά όμως, τότε μπαίνουν οι βάσεις για το μέτρημα του χρόνου, από την αρχή σχεδόν της εμφάνισης ιεραρχικών-διαχωρισμένων κοινωνιών η λογική του μετρήματος του χρόνου θα βρει μια θέση δίπλα στην λογιστική και την θρησκεία. Σημαντικός εκλυτικός παράγοντας ήταν (και είναι) το εμπόριο. Ο χρόνος έπρεπε να μετρηθεί με ακόμα μεγαλύτερη ακρίβεια, μερικά εμπόρευμα ίσως χαλούσαν αν το ταξίδι κρατούσε παραπάνω. Έτσι μπαίνει ένα ερώτημα που φαίνεται να αποτελεί σύμπτωμα του κάθε καλού έμπορα ή του κάθε καλού αφεντικού και όχι μόνο: “Πόσος χρόνος χρειάζεται για να γίνει αυτό;” Ο χρόνος, εν ολίγοις φαίνεται να είναι τελικά το πιο σημαντικό εμπόδιο στην εξασφάλιση των κερδών, και όχι μόνο, είναι. Από τις πρώιμες δουλοκτητικές κοινωνίες μέχρι τον όψιμο καπιταλισμό υπάρχει μια κλιμάκωση του διαχωρισμού και του κατακερματισμού που προκαλεί αυτός ο χρόνος της άρχουσας ~κάθε φοράς~ τάξης. Δηλαδή δεν ήταν δυνατό, για διάφο-

ξής: για να ανταλλάξεις όλες εκείνες τις απαραίτητες πληροφορίες για την καλύτερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των καταναλωτών.)

Οι ώρες, τα λεπτά, τα δευτερόλεπτα εκτός του να υποδιαίρουν την ημέρα, το χρόνο ταυτόχρονα τον κατακερματίζουν: τον κάνουν μετρήσιμο, όχι απλά μετρήσιμο *αλλά με αντικειμενικότητα μετρήσιμο* (η αντικειμενικότητα είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για κάθε κυριαρχία: είναι άξιο λόγου το γεγονός ότι ο καπιταλισμός έχει καταφέρει να εισάγει τις περισσότερες

αντικειμενικότητες του χωρίς πολλά αίματα), το δηλώνει και το ορίζει άλλωστε και η επιστήμη. Ό,τι λοιπόν είναι μετρήσιμο, πωλείται και αγοράζεται, η ευκολία βέβαια που είχε ο χώρος σε αυτή την διαδικασία ήταν αντιστρόφως ανάλογη με το χρόνο. Ο μετρήσιμος χρόνος λοιπόν, πωλείται, αγοράζεται, φетиχοποιείται, αλλοτριώνεται. Μια ανθρώπινη ζωή που υποδιαιρείται σε 7 ώρες ύπνο, 1 ώρα για να πας στην δουλειά, 8 ώρες στην δουλειά, 1 ώρα για να γυρίσεις, 2 ώρες για τα παιδιά, 1 ώρα το φαί, 3 ώρες τηλεόραση, 1 ώρα έρωτα, δεν θρυμματίζεται. *Απλούστατα είναι ήδη θρυμματισμένη*. Είναι εξορισμού τέτοια εφόσον απλά και μόνο κάποιος την αντιλαμβάνεται έτσι, όχι ότι έχει ελπίδες μια τέτοια επιβίωση να γίνει χωρίς να αλλάξουν οι υλικές και πνευματικές συνθήκες ζωής. Όσο υπάρχει αυτή η αντίληψη για τον χρόνο αυτός θα είναι κατακερματισμένος. Ο ανθρώπινος χρόνος δεν είναι μετρήσιμο ποσό, διότι είναι ποιοτικός και όχι ποσοτικός, και η ποιότητα του μπορεί να κριθεί μόνο υποκειμενικά, και δη η ποιότητα του ανθρώπινου χωροχρόνου.

Όμως η υποκειμενική διάσταση του χρόνου παραμένει ένα ενδιαφέρον ζήτημα². Τί είναι αυτό που κάνει να διαφέρει τόσο ένα χρονικό διάστημα στην δουλειά, και ένα ίδιο χρονικό διάστημα στον έρωτα; Η κατεξοχήν αλλοτριωμένη φύση του πρώτου και η ενδεχόμενη εξεγερτικότητα του δεύτερου. Το παράδειγμα είναι εντελώς σχηματικό, μπορεί να ισχύει και το ακριβώς αντίστροφο στην εξαίρεση του: η εργασία όμως παραμένει ο σκληρός πυρήνας της αλλοτρίωσης. Ο χρόνος πέρα από την α-

ντικειμενικότητα της κρύας μηχανής, έχει και την υποκειμενικότητα της ζεστής σάρκας. Και αυτή η υποκειμενικότητα, που δεν είναι άλλη από την ανθρώπινη *ως συνείδηση* υποκειμενικότητα δεν μπορεί παρά να είναι ταξική. Διότι, παρά τις μαλακίες των ουμανιστών το ανθρώπινο είναι πιο ταξικό ζήτημα. Και για να το θέσουμε μέσα στα πλαίσια ενός σχήματος με το οποίο μπορεί να μην συμφωνούμε απόλυτα, αλλά παραμένει το μόνο ικανό όχι σαν όργανο ερμηνείας αλλά σαν οδοδείκτης: υπάρχει ο αστικός χρόνος και υπάρχει και ο προλεταριακός χρόνος. Προσοχή ο αστικός χρόνος δεν είναι ο χρόνος των αστών ούτε ο προλεταριακός ο χρόνος των προλεταρίων. Για την ακρίβεια ο χρόνος των προλεταρίων είναι κατά βάση εξίσου αστικός³. *Ο αστικός χρόνος είναι ο χρόνος που μετρά και μετριέται, που εγκλωβίζεται και εγκλωβίζεται, που ορίζει και που ορίζεται, που σκλαβώνει και που σκλαβώνεται.* Ο προλεταριακός χρόνος είναι ο χρόνος που εξηγείται. Και αυτό μπορεί να συμβεί ακόμα και σε κείνο τον σκληρό πυρήνα που προαναφέραμε. π.χ. κατά την διάρκεια ενός σαμποτάζ, μιας κατάληψης ή μιας άγριας απεργίας. Χωρίς να υπαινισσόμαστε τον ρεφορμισμό του ελεύθερου χρόνου, όπου ήδη έχουμε να κάνουμε με έναν αστικό χρόνο, η ενότητα του προλεταριακού χρόνου *επιθυμεί* να επεκταθεί σε όλο το φάσμα της ζωής ενός ανθρώπου, ξεπερνώντας τον διαχωρισμό του μεταβαλλόμενος σε ανθρώπινο.

Αν κάποιος δεν εξεγερθεί στο εργοστάσιο του δεν πρόκειται να εξεγερθεί ούτε στο κρεβάτι του ~αν κάποιος δεν εξε-

που έχουν χάσει αυτή την εξουσία αλλά δεν το γνωρίζουν δεν είναι παρά φορείς της κυρίαρχης ιδεολογίας. Αλλά αυτό είναι άλλη κουβέντα.

Και ας πάμε στο ερώτημα της προηγούμενης παραγράφου: για ποιο λόγο ο χρόνος που υποτάσσεται είναι αστικός; Ο χρόνος που υποτάσσεται είναι αστικός επειδή είναι αλλοτριωμένος, διαχωρισμένος, και δεν γνωρίζει ότι μπορεί να γίνει πρώτα για μια στιγμή (που μπορεί να είναι και μια μεγάλη χρονική περίοδος) προλεταριακός (να συνειδητοποιήσει ότι έχει χάσει κάθε εξουσία) και αφού απελευθερωθεί να ξεπεράσει τον προηγούμενο του διαχωρισμό και να γίνει ανθρώπινος. Αυτό είναι το ζητούμενο. Αυτό ήταν πάντα, δεν είχε όμως πάντα την συνείδηση.

Ο αστικός χρόνος θέλοντας να διατηρήσει την ενότητα του ανθρώπινου χρόνου, η οποία βέβαια έχει ήδη θρυμματιστεί εξαιτίας του, πλάθει ένα στρώμα ψευδούς ενότητας, ακριβώς για να διατηρήσει αυτά τα θρυμματισμένα κομμάτια στο εσωτερικό του ιδεολογικοποιώντας τον χρόνο.

Είπαμε παραπάνω ότι ο προλεταριακός χρόνος είναι ο Τζακ ο Αντεροβγάλης, μόνο που είναι μόνο ο Τζακ ο Αντεροβγάλης, χωρίς μαχαίρι. Χρειαζόμαστε και μερικούς προλεταρίους, *δηλαδή.*

B.a.Αλ.

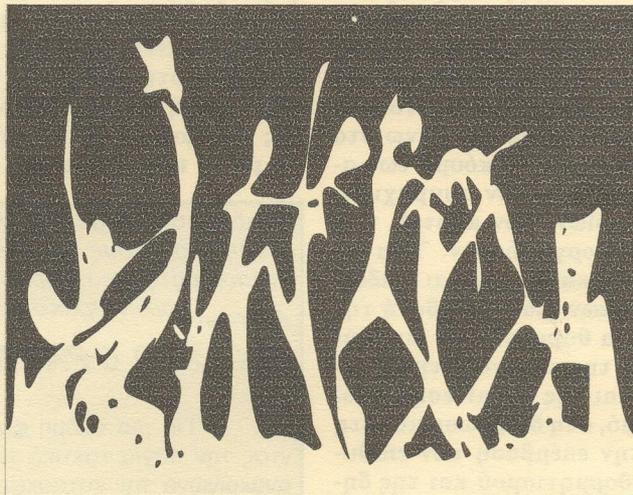
Τ Ο Υ Μ Ε Ο Η Μ Β Ρ Ι Ν Ο Τ Ο Υ Γ Κ Ρ Η Υ Ο Υ Ϊ Τ Σ

γερθούν στα κρεβάτια τους (ή όπου διάολο την βρίσκουν) δεν πρόκειται να εξεγερθούν στα εργοστάσια τους (τα όποια εργοστάσια). *Η επιθυμητή ενότητα του προλεταριακού χρόνου το λιγότερο που μπορεί να κάνει είναι να διαρρήξει τον ήδη θρυπαλισμένο στο εσωτερικό του αστικό χρόνο αποκαλύπτοντας το.*

Ο προλεταριακός χρόνος πρέπει να γίνει ο Τζακ ο Αντεροβγάλης.

Ο αστικός χρόνος δεν είναι παρά ο χρόνος που διαμορφώνει η αστική τάξη, ο χρόνος τον οποίον η ίδια δημιουργεί. Ο προλεταριακός χρόνος όμως δεν είναι ο χρόνος τον οποίον διαμορφώνουν οι προλετάριοι, διότι οι προλετάριοι έχοντας χάσει κάθε εξουσία πάνω στην ζωή τους, *άρα* και τα μέσα παραγωγής, δεν μπορούν να διαμορφώσουν τίποτα. Προηγούμενος αναφερθήκαμε στο ότι αστικός χρόνος είναι εξίσου και ο χρόνος που ορίζεται και ο χρόνος που ορίζει. Για ποιο λόγο όμως δεν ονοματίζουμε τον χρόνο που ορίζεται ως προλεταριακό, πράγμα το οποίο θα συμφωνούσε και με ορισμένες παραδόσεις του επαναστατικού κινήματος; Αλλά ας αφήσουμε για λίγο τις παραδόσεις.

Από την στιγμή που δεν θεωρούμε πρωταρχικό στοιχείο της κοινωνίας την ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής (και άρα την οικονομία), αυτό σημαίνει ότι και αυτό το κριτήριο δεν το θεωρούμε ως διακριτό σημείο για την διάγνωση των πεδίων σύγκρουσης των αντίπαλων τάξεων μέσα στην κοινωνία. Πρωταρχικό στοιχείο στην ζωή των κοινωνιών είναι η δυνατότητα που έχει η ίδια η κοινωνία, και όχι οι ιδιοκτήτες της, να δημιουργήσει, να ορίσει και να καθορίσει το χώρο της, το χρόνο της, την ιστορία της. Μέχρι σήμερα, όλη σχεδόν η γνωστή ιστορία, δεν έχει δημιουργηθεί παρά μόνο από τους κάθε φορά ιδιοκτήτες της κοινωνίας. Βέβαια οι προλετάριοι, δημιουργούν εξίσου όχι την ιστορία, αλλά την ιστορία τους. Και ας επανορίσουμε επιτέλους τον προλετάριο: *προλετάριος είναι εκείνος που έχει χάσει κάθε εξουσία πάνω στο χώρο του, τον χρόνο του, άρα την ζωή του και έχει συνείδηση αυτής της πραγματικότητας.* Όλοι οι υπόλοιποι

Μια απαραίτητη σημείωση εκτός κειμένου ~πιστεύουμε απαραίτητη: αυτό το κείμενο ίσως φαίνεται λίγο μετέωρο, δεν "πατάει" κάπου, και δεν αντλεί κάποια επιχειρήματα από την πραγματικότητα. Πιστεύουμε ότι βασικό ζητούμενο σε κάθε κείμενο δεν είναι το να παραδίδει έτοιμη σκέψη προς (κατ)ανάληψη. Η κίνηση του να αφαιρέσουμε "στοιχεία" της πραγματικότητας δεν είναι τυχαία. Κρίναμε περιττό να αναφερθούμε σε μια πραγματικότητα που λίγο πολύ βιώνουμε όλοι, και που αρκεί ~επιμένουμε να πιστεύουμε~ μια

στιγμή συνείδησης για να γίνει κατανοητή. Επίσης μια σειρά ζητημάτων που άμεσα σχετίζονται με το ζήτημα (π.χ. ο χώρος) πέρασαν σχεδόν χωρίς κανένα σχολιασμό, κυρίως διότι ~δυστυχώς~ δεν έχουμε (όλοι μας) όλο τον απαιτούμενο χώρο ενός διαρκώς επεκτεινόμενου σύμπαντος...

1. Σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε την οικονομία ως πρωταρχικό στοιχείο της κοινωνίας ~αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν κυριαρχεί η ιδεολογία της οικονομίας (οι κυρίαρχες ιδέες κάθε εποχής...). Αναγνωρίζοντας αυτή την σχιζοφρενική κατάσταση, θα πρέπει να αναγνωριστούν και οι αντιφάσεις που αναγκαστικά θα προκύψουν: *μιλώντας για τον κατακερματισμό του χρόνου, αναγκαστικά θα πρέπει να μιλήσουμε για τον κατακερματισμό που προκαλείται από την εργασία, όχι από την εργασία όμως γενικά και αφηρημένα, αλλά από την εργασία ως μέσο κυριαρχίας της αστικής τάξης πάνω στην κοινωνία.*

2. *Ας θυμηθεί κανείς την δυσκολία με την οποία περνούσαν οι ώρες του σχολείου και την ευκολία με την οποία περνούσαν οι ώρες του παιχνιδιού, ή εκείνη την εξοργιστική παρατήρηση σε συγκεντρώσεις φίλων: "Πως πέρασε έτσι η ώρα;" και την απάντηση που κάθε φορά χρειάζεται να της δοθεί: "Αστη να περάσει τί άλλο μπορεί να κάνει;"*

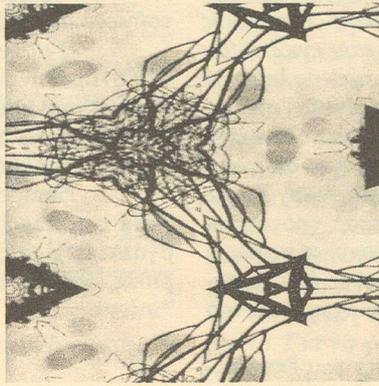
3. *Μέχρι και το σημείο όπου θα "επαναπροσδιορίσουμε" την έννοια του προλεταρίου ας εννοείται έστω καταχρηστικά η τάξη εκείνη που είναι υποταγμένη στην αστική.*

Η ισχυροποίηση των οικονομικών προνομίων, η διεύρυνση και η ενίσχυση της κυριαρχίας ήταν και είναι το όνειρο των όλων των ισχυρών. Η επεκτατική πολιτική η οποία μέχρι σήμερα έχει βρει εφαρμογή μέσα από τις πολεμικές εκστρατείες, τις αποικίες, τις στρατιωτικές επεμβάσεις για την προώθηση των οικονομικών, πολιτικών και ιδεολογικών επιδιώξεων, τις επενδύσεις για την ανάπτυξη, ενέπνευσε κάποια άτομα ή ορισμένες μικρές μειοψηφίες μέσα στη κοινωνία. Από την τεράστια αυτοκρατορία του Μ. Αλέξανδρου μέχρι τις αποικίες των εγγλέζων στον Ειρηνικό και από την στήριξη της δικτατορίας στη Νιγηρία από τη SHELL μέχρι τις επεμβάσεις σε Περσικό κόλπο, Γιουγκοσλαβία και Τσετσενία το κίνητρο είναι το ίδιο η επιθυμία για οικονομική και πολιτική εξουσία.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της σημερινής πολιτικής και οικονομικής σκηνής είναι η συνολική και πολυεπίπεδη επίθεση από την πλευρά των ισχυρών για να ανασχηματίσουν και για να εκσυγχρονίσουν τη δομή και τη διάρθρωση όλων των κοινωνιών, προσαρμόζοντάς τις στους κανόνες της «ελεύθερης αγοράς», αποσκοπώντας τόσο στο να προωθήσουν σε παγκόσμια κλίμακα την κυριαρχία των εμπορευμάτων τους άρα και την αύξηση των κερδών τους, όσο και στο να σχεδιάσουν πληρέστερα την εκμετάλλευσή μας. Μια επίθεση η οποία δεν διεξάγετε μόνο σήμερα, αλλά αντίθετα πρόκειται για μια μεθοδευμένη και συνεχής πολεμική των τραπεζιτών, μεγαλοβιομήχανων, εφοπλιστών, πρωθυπουργών, υπουργών, στρατηγών, παπάδων και όλων των άλλων αφεντικών των χωρών του πλανήτη, οι οποίοι εδώ και 250 χρόνια πίσω από τη μάσκα της δημοκρατίας, βασιζόμενοι στο μύθο της αέναης και άνευ όρων ανάπτυξης και πάνω στο άρμα του «φιλελευθερισμού», οικοδομούν το κόσμο των αποικιών, των οικονομικών και στρατιωτικών συμμαχιών, των πολυεθνικών, των χρηματιστηρίων, των καρτέλ, των τραπεζών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Ένα γερασμένο κόσμο, στον οποίο συνεχώς καλλιεργείται η ιδεολογία, των ανθρωπιστικών επεμβάσεων για τη επιβολή της ειρήνης (με έμμεσα και μακροχρόνια θύματα), των επενδύσεων για την ανάπτυξη του τόπου, της καταναλωτικής ευημερίας, της κοινωνικής ειρήνης και της συναίνεσης, στοχεύοντας αφενός στον αποδεκατισμό, στη διάβρωση και στη σήψη της κοινωνίας, αλλά και στην επέμβαση των επιθυμιών και στη εξολόθρευση του αυθορμητισμού και της δημιουργικότητας.

Η επεκτατική πολιτική που ασκείται μέσα από σαρκοβόρους και ανθρωποφάγους οργανισμούς, όπως είναι ο ΠΟΕ, η ΔΝΤ, η Ε.Ε, το ΝΑΤΟ, ο ΟΗΕ, ο G7, η ΝΑΡΤΑ, μας φανερώνει με κρυστάλλινη διαύγεια την προσπάθεια των ισχυρών για την ενίσχυση της δύναμης του κεφαλαίου, καθώς και την αρτιότερη οργάνωση του εξουσιαστικού οικοδομήματος, επιβάλλοντας μια παγκοσμιοποίηση από τα πάνω, με κάθετη, εξουσιαστική και ιεραρχημένη δομή. Η μετατροπή των ανθρώπινων σχέσεων και των ίδιων των ανθρώπων σε εμπορεύσιμες ύλες, σε έτοιμες πρώτες ύλες για βιομηχανική επεξεργασία και για παραπέρα εκμετάλλευση, ενισχύει τη μαζική κατασκευή φτηνής και «μαύρης» εργατικής δύναμης. Η αναμόρφωση της βασικής εξουσιαστικής συνθήκης της εκμετάλλευσης από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσα από συνθήκες όπως η Μάαστριχ, η Σένγκεν, ή από οικονομικούς σχηματισμούς όπως η ΟΝΕ, στόχο έχουν να προκαθορίσουν την εξέλιξη των ανθρώπινων κοινωνιών με όρους κινούμενους γύρω από την ταπείνωση, την απομόνωση και την εξαθλίωση. Μια εξέλιξη που στοχεύει αφενός στη φτώχεια, στην ανεργία και στη περιθωριοποίηση ολόκληρων κοινωνικών κομματιών, και αφετέρου στη συνεχή συσσώρευση κέρδους και εξουσίας για τα αφεντικά. Αφού οι ελεύθερες ζώνες εμπορίου που δημιουργούν για την ευκολότερη διακίνηση των εμπορευμάτων τους, στόχο έχουν να καταστήσουν το διεθνές κεφάλαιο πιο κερδοφόρο για αστούς

και καπιταλιστές. Η ενίσχυση του παγκόσμιου πλέγματος κυριαρχίας επιτυγχάνεται με τον ανασχηματισμό ή την κατασκευή νέων θεσμών ελέγχου και μηχανισμών καταστολής (διεθνείς «αντιτρομοκρατικές» νομοθεσίες) με σκοπό την εξολόθρευση της διαφορετικής σκέψης και συνείδησης και την καταστολή της «ασθένειας» των απεργιών, των καταλήψεων και των κοινωνικών αγώνων. Τέλος επεκτατική πολιτική δεν σημαίνει τίποτε άλλο από τη διεύρυνση και ενίσχυση των προνομίων και επιδιώξεων των ισχυρών, δηλαδή την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του «νέο-φιλελευθερισμού».

Heart
of
glass

Μια κίνηση που βρίσκει σύμφωνους όλους τους συν-διαχειριστές του συστήματος, που από κοινού προσπαθούν να μας πείσουν για την κρισιμότητα της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού ως ένα αναπόφευκτο αποτέλεσμα που απορρέει μόνο μέσα από τη βαθμιαία ανάπτυξη των καπιταλιστικών οικονομικών συνθηκών και είναι εξηγήσιμη μόνο μέσα από αυτήν. Όμως τα πολιτικά και

κοινωνικά γεγονότα μέχρι σήμερα δεν απορρέουν μόνο από τις οικονομικές συνθήκες και ούτε είναι εξηγήσιμα μόνο μέσω αυτών, όπως θέλουν να υποστηρίξουν δογματικά οι διάφοροι μαρξιστές και οι αστοί, αλλά και από την επιθυμία για εξουσία κάποιων ατόμων ή ομάδων μέσα στη κοινωνία. Δεν έχει κανείς παρά να μελετήσει την ιστορία του ευρωπαϊκού διαφωτισμού για να διαπιστώσει ότι ο ευρωπαϊκός διαφωτισμός ήταν και απόρροια της επιθυμίας της αστικής τάξης για εξουσία. Η αστική τάξη εκείνης της εποχής, ντυμένη με το προσωπείο της ελευθερίας, της ισότητας και της

Αναδημοσιεύουμε την παρακάτω εφημερίδα τείχου που κολλήθηκε στους δρόμους του Ηρακλείου με αφορμή την κατασκευή αρδρευτικού γράμματος στην περιοχή Αποσελέμη στα όρια των νομών Ηρακλείου-Λασιθίου.

ΟΧΙ ΣΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ

Για μια ακόμη φορά το Ελληνικό Κράτος, ακολουθώντας την πάγια τακτική του «αποφασίζουμε και διατάζουμε», ανακοινώνει την κατασκευή ενός τερατοφυλακίου ως προς τον όγκο του έργου χωρίς να λάβει καθόλου υπόψη του τη γνώμη των κατοίκων των οποίων τη ζωή θα επηρεάσει άμεσα.

Ζητάνε λοιπόν από τους κατοίκους να αποδεχθούν αδιαμαρτύρητα τον αφανισμό μιας τεράστιας έκτασης (2500 στρεμμάτων) ιδιαίτερου αισθητικού κάλλους, που αποτελεί ταυτόχρονα και τον τελευταίο πνεύμονα πρασίνου στην ευρύτερη περιοχή, τη βάνουση αλλοίωση του τοπίου με την ανέγερση ενός τιμμεντένιου όγκου ύψους πενήντα μέτρων, τον εκφυλισμό της πλούσιας χλωρίδας και πανίδας της περιοχής και των εκβολών του Αποσελέμη.

Ένα ολόκληρο χωριό, το Σφεντύλι, πρόκειται να χαθεί κάτω απ' τα νερά του φράγματος και οι κάτοικοι του καλούνται να μεταγκατασταθούν μακριά απ' τις πατρογονικές τους περιοχές.

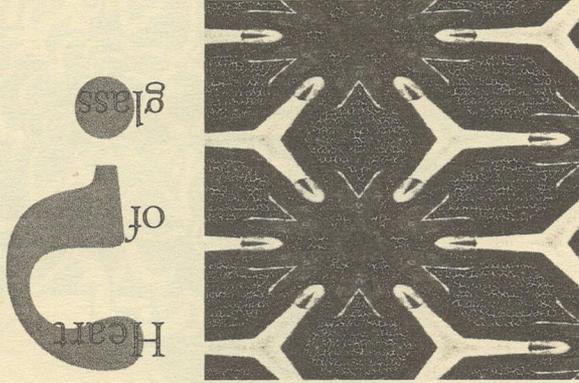
Το υποτιθέμενο ενδιαφέρον του Κράτους για την αποτροπή της ερημοποίησης της υπαίθρου μεταφράζεται σε καταστροφή των ευφορότερων καλλιεργήσιμων εκτάσεων της περιοχής, που θα καλυφθούν από το νερό, ενώ και οι καλλιέργειες που θα απομείνουν θα αντιμετωπίσουν σοβαρό πρόβλημα, λόγω της μείωσης του διαθέσιμου αρδευτικού νερού των γεωτρήσεων, προκαλώντας δραματική μείωση της αγροτικής παραγωγής και πλήττοντας καίρια την οικονομική ζωή των κατοίκων αναγκάζοντας τους να στραφούν προς τα αστικά κέντρα για ανεύρεση εργασίας.

Η εμμονή των ιθυνόντων για την πραγματοποίηση του

ανεξίθρησκίας κινητοποίησε πολλούς ανθρώπους για την ικανοποίηση, περισσότερο της επιθυμίας των αστών για την κατάκτηση της εξουσίας με σκοπό την εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων, στα οποία οι βασιλιάδες και οι ευγενείς των βασιλικών αυλών στεκόταν εμπόδιο, παρά των κοινωνικών επιδιώξεων, με τις οποίες ήταν διαποτισμένες οι κοινωνίες τότε. Διότι εξασφαλίζοντας την εξουσία μπορούσε ευκολότερα να εξυπηρετήσει και να προγραμματίσει τον "φιλελευθερισμό" που ευαγγελίζονταν την εποχή εκείνη. Ένας οικονομικός "φιλελευθερισμός" που επιβλήθηκε σε όλες τις κοινωνίες της εποχής με κοινό ιδεολογικό προσανατολισμό.

Η επικίνδυνη αντίληψη που θέλει την σημερινή (και όχι μόνο) επεκτατική πολιτική προϊόν μόνο των οικονομικών συνθηκών της εποχής μας και την παρουσιάζει ως την απαρχή μιας νέας περιόδου στην ιστορία, παρέχει την δυνατότητα στους ισχυρούς να πραγματοποιήσουν τα εφιαλτικά τους οράματα, εμποτίζοντας τα μυαλά των ανθρώπων, με το χρυσωμένο χάπι της καθορισμένης αναγκαιότητας της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού, καθώς και της αδυναμίας της ανατροπής τους με αποτέλεσμα να παραλύουν κάθε δύναμη για αντίσταση και να παρατείνουν την επιβίωση σ' ένα κόσμο με φρικτές και απάνθρωπες συνθήκες ζωής.

Ταυτόχρονα με τον ολοκληρωτισμό, τον οικονομικό και πολιτικό φασισμό, την επιβολή εξουσίας, η οποία είναι η επιλογή των ισχυρών, επανεμφανίζονται με το προσώπιο της "αντίστασης" η αριστερά του κεφαλαίου, τα συν-

δικάτα του συστήματος, οι οικολογικές και φεμινιστικές οργανώσεις, η εκκλησία, οι κομματικές νεολαίες (π.χ. νεολαία ΠΑΣΟΚ στην Πράγα) και οι ακροδεξιοί, με άλλα λόγια η σάρα η μάρα και το κακό συναπάντημα. Επιδιώκοντας, αφενός να διαπραγματευτούν τη δική τους είσοδο στο παιχνίδι της κυριαρχίας, αλλά και να λειτουργήσουν ως βαλβίδες εκτόνωσης και μηχανισμοί χειραγωγήσεως εγκλωβίζοντας πολλούς ανθρώπους στα κίβδηλα, συντεχνιακά και ρεφορμιστικά τους αιτήματα, που είναι ευνοϊκές ρυθμίσεις μέσα στα πλαίσια της διεθνοποιημένης αγοράς. Όταν λοιπόν οι υπή-

ρέτες του συστήματος μιλούν, για μια ανθρώπινη, δίκαιη, σοσιαλιστική, οικολογική παγκοσμιοποίηση δεν κάνουν τίποτε άλλο από το να θέλουν να αποκτήσουν μια θέση στην επεκτατική πολιτική των ισχυρών ως εγγυητές της διαφύλαξης των θεσμών και των δομών του καπιταλιστικού καθεστώτος. Με άλλα λόγια θέλουν ένα "οικολογικό, σοσιαλιστικό, ακόμα και εθνικοπατριωτικό καπιταλισμό". Τα κόμματα, τα συνδικάτα, οι ρεφορμιστικές οργανώσεις, μαζί με τα ΜΜΕ, την βιομηχανοποιημένη διασκέδαση και τον καταναλωτισμό αποτελούν το λάδι στα γρανάζια του συστήματος, που το διευκολύνει στη λειτουργία του, αλλά και βοηθούν την εξουσία να αφομοιώσει προς όφελος της, την οποιαδήποτε ικμάδα αντίστασης.

Απέναντι στην επίθεση του κράτους και του κεφαλαίου αυτή την περίοδο δεν είναι λίγοι εκείνοι που αρχίζουν να οργανώνουν κινήματα αντίστασης από τα κάτω χωρίς ιεραρχικά δομημένη οργάνωση, να αυτοοργανώνονται, να ξεπερνούν προβλήματα επικοινωνίας, και από την άλλη να δρουν σε διεθνές επίπεδο, προβάλλοντας μια ενεργητική και δυναμική μορφή πάλης ενάντια στα σχέδια των αφεντικών. Όμως το κίνημα αυτό θα πρέπει όχι μόνο να καταδείξει την αναγκαιότητα της συνολικότητας του αγώνα, αλλά και ζητήματα που αν δεν ξεπεραστούν θα λειτουργήσουν ανασταλτικά στη συνολικοποίηση και την κλιμάκωσή του. Επιδίδεται να αντιμετωπίζει το κράτος και το κεφάλαιο, σαν αυτό που πραγματικά είναι. Φορείς των οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων των ισχυρών και της κυρίαρχης ιδεολογίας. Που σημαίνει ότι οι αποφάσεις δεν παίρνονται μόνο στα μέρη που μαζεύονται οι ισχυροί για τα συνέδρια των οργανισμών τους, αλλά και σε κάθε κέντρο εξουσίας, είτε είναι αυτό κράτος, είτε είναι αυτή τοπική αυτοδιοίκηση. Ένα κίνημα που η παρουσία του δεν θα αρχίζει και θα τελειώνει στις ημέρες των συνεδρίων των οικονομικών συνασπισμών, αλλά μέσα από το ήδη δημιουργημένο δίκτυο επικοινωνίας και αντιπληροφόρησης, καθώς και από τη δημιουργία νέων χώρων αντιπαράθεσης και συλλογικοτήτων να προβάλλει μια συνεχώς δυναμική και ενεργητική μορφή πάλης τόσο εκεί που παίρνονται οι αποφάσεις όσο εκεί που εφαρμόζονται.

Να σκεφτούμε παγκόσμια και να δράσουμε τοπικά, για την ανατροπή του ντόπιου και διεθνούς συστήματος εκμετάλλευσης και την αντικατάστασή του από την αντιεξουσιαστικά οργανωμένη κοινωνία στην οποία θα προβάλλει η συνείδηση της ελεύθερης ύπαρξης. Αυτής που εξασφαλίζει μόνο μετά την ολική καταστροφή των θεμελίων της εξουσίας με την προϋπόθεση της ευρύτερης δυνατής ανάπτυξης των κοινωνικών αξιών της αλληλεγγύης, της αυτοδιαχείρισης και της αμοιβαιότητας. Μια κοινωνία που θα στηρίζεται στην ελεύθερη συνένωση και συνεργασία που προκύπτει από τις κοινές ανάγκες και επιδιώξεις, στην λήψη αποφάσεων από το σύνολο του πληθυσμού με τη διαδικασία της άμεσης δημοκρατίας και όχι της διαμεσολάβησης και του διαχωρισμού σε διευθύνοντες και εκτελεστές. Με την κοινωνία να ακολουθεί το δρόμο που η ίδια θα χαράζει για να μην υπάρχει κανείς άλλος αφέντης πέρα από την ίδια την αντιεξουσιαστικά οργανωμένη κοινωνία.

έργου σχετίζεται άμεσα με τη γενναία χρηματοδότησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. 45 δις δραχμές δεν είναι διόλου αμελητέο ποσό για τις ορέξεις τους.

Το μόνιμα προβαλλόμενο επιχείρημα που θέλει το πρόβλημα της λειψυδρίας να αντιμετωπίζεται μόνο με τέτοιου είδους γιγαντιαίες κατασκευές αποτελεί μέρος της κυρίαρχης λογικής της ανάπτυξης και της εντεινόμενης εκμετάλλευσης της φύσης που δημιουργεί συνεχώς καινούρια προβλήματα για την επίλυση των οποίων αναγκάζεται να καταφεύγει σε λύσεις ακόμη πιο καταστροφικές.

Είναι προφανές ότι η κατασκευή του φράγματος αποσκοπεί κυρίως στην υδροδότηση περιοχών με έντονη τουριστική ανάπτυξη (Μάλλια, Χερσόνησος, Σίσι) γεγονός που συνδέεται άμεσα με την πολιτική επιλογή δημιουργίας μιας βιομηχανίας του τουρισμού που έχει σκοπό να μετατρέψει ολόκληρη την Ελλάδα σε τουριστικό θέρετρο και της οποίας τα σχέδια φαίνεται να εφαρμόζονται πιλοτικά στην Κρήτη που σε λίγα χρόνια θα φαντάζει σαν τεράστιο ξενοδοχειακό πάρκο με τους κατοίκους της να κατέχουν τη θέση υπαλλήλων σ' αυτό.

Το έδαφος για την πραγματοποίηση των παραπάνω στόχων έχει γίνει προσφορότερο μετά την εφαρμογή του σχεδίου «Καποδίστριας» μέσω του οποίου η κεντρική εξουσία κατάφερε να βάλει την ταφόπλακα στον κοινοτικό τρόπο ζωής αποδυναμώνοντας και διαρρηγνύοντας τις κοινωνικές δομές και ισχυροποιώντας κατά συνέπεια το κυρίαρχο συγκεντρωτικό μοντέλο της αστυφιλίας.

Όσο δεν θα παίρνουμε τη ζωή στα χέρια μας και θα συνεχίζεται η ανάθεση των προβλημάτων μας σε επαγγελματίες εργολάβους και κάθε λογής διαχειριστές της τύχης μας, όσο δεν θα τίθενται ζητήματα αυτονομίας και ισότιμης συμμετοχής όλων μας στις αποφάσεις που μας αφορούν, όσο δε θα κατανοούμε την άρρηκτη σύνδεση κοινωνίας και φύσης, τόσο οι ζωές μας θα μοιάζουν ολοένα και περισσότερο με τις άβουλες και πειθήνιες κινήσεις μιας μαριονέτας.

Κοινωνικό Κέντρο Ηρακλείου

“Αρρώστια του μυαλού είναι φυσικά και ο εθνικισμός, που μια πλευρά του ανέλαβαν να εξηγήσουν καλά οι πατριώτες εργαζόμενοι-συνδικαλιστές του ΟΤΕ. Με αφορμή την ιδιωτικοποίηση του ΟΤΕ ξεκίνησαν την “αντίσταση” τους επιλέγοντας ένα κορυφαίο ολόγκαν: “το 51% δεν είναι σύνθημα απλό, είναι σύνδρομο εθνικό!” Οι τσολιάδες του ΟΤΕ συμπύκνωσαν με απόλυτη συντομία και περιεκτικότητα την καφρίλα των εργαζομένων που πάνω από όλα είναι ελληναράδες. Θα πρέπει να σημειώσουμε πως αν και βασικό, ήταν ένα μόνο από τα συνθήματα. Το συνδικαλιστικό όργανο του ΟΤΕ έχει, βλέπετε, φτιάξει μια ολόκληρη “επικοινωνιακή πολιτική”, χρησιμοποιώντας και διαφημίσεις, έχοντας πάντα ως άξονα τον εθνικισμό.” Urban Growth Disease, τεύχος 8, Νοέμβρης του 2000.

Δύο μήνες μετά: σκηνή πρώτη. Νεαρή φοιτήτρια της αρχιτεκτονικής ~όπως αφήνουν να μαντέψουμε τα τυχαία αφημένα σχέδια, Νέα Υόρκη, ξημερώματα, το CNN ανοιγμένο τυχαία, ο υπολογιστής και αυτός ανοιγμένος. “Έχετε μήνυμα” ~και...ούσου μια web camera!!! ~ δείχνει τους φίλους της περιχαρείς να της λένε τα κάλαντα, αυτή γελάει ευτυχισμένη. Το σηματάκι του ΟΤΕ.

Σκηνή δεύτερη. Θάλαμος στρατιωτών, χαμηλός φωτισμός, μια “παλιοσειρούλα” με βλέμμα αθώο και μούσκεμα στη ραδιενεργή βροχή του Κοσόβου, μπαίνει μέσα με αποκατωμένο βηματισμό ~προφανώς κατάκοπος από την δύσκολη δουλειά της “ειρήνης”~ χτυπά το τηλέφωνο, ο συνάδελφος του τον ψαρώνει φωνάζοντας τον και υπονοώντας κάποιο καφόνι, αλλά έκπληξη... τα φιλαράκια από Ελλάδα του λένε τα κάλαντα! Εκείνος γελάει ευτυχισμένος. Το πλάνο κόβεται. Προφανώς μετά θα του είπαν για τις βόμβες ουρανού...

Σκηνή τρίτη. Έλληνας νταλικέρης, φέρνει βέβαια λίγο σε γιάπη..., Βουκουρέστι 4 τα ξημερώματα, χτυπά το κινητό. Το κορίτσι που προφανώς αγρυπνούσε σκεπτόμενη τον νταλικέρη της, στο τηλέφωνο του λέει τα κάλαντα, με ελαφρά παθιασμένη (έως και καυλωμένη θα μπορούσαμε να πούμε) φωνούλα. Σιγά, χρυσή μου...

Σκηνή τέταρτη. Παππούς και γιαγιά, Σέρρες, φωτογραφίες των εγγονιών, γλυκές αναμνήσεις, η γιαγιά κοιτάει το νταβάνι. Το τηλέφωνο πάλι. Τα εγγόνια λένε τα κάλαντα, και η γιαγιά με τον παππού συγχινούνται.

Εν ολίγοις: το ελληνικό κεφάλαιο σπουδάζει στην Νέα Υόρκη, επενδύει στο Βουκουρέστι, επιβάλλεται στο Κόσοβο, κρατά τα σύνορα από τους βάρβαρους του Βορρά (τους οποίους βέβαια βάζει μέσα όταν θέλει να κάνει τις δουλειές του). Το 51% είναι σύνδρομο εθνικό... που φτάνει βέβαια μέχρι το Δούναβη...

Μια επίθεση που όλως παραδόξως με απόλυτη ομοφωνία από τα ΜΜΕ αποδίδεται στην τρομοκρατική οργάνωση 17N...

Αυτά την πρώτη μέρα μετά την επίθεση...

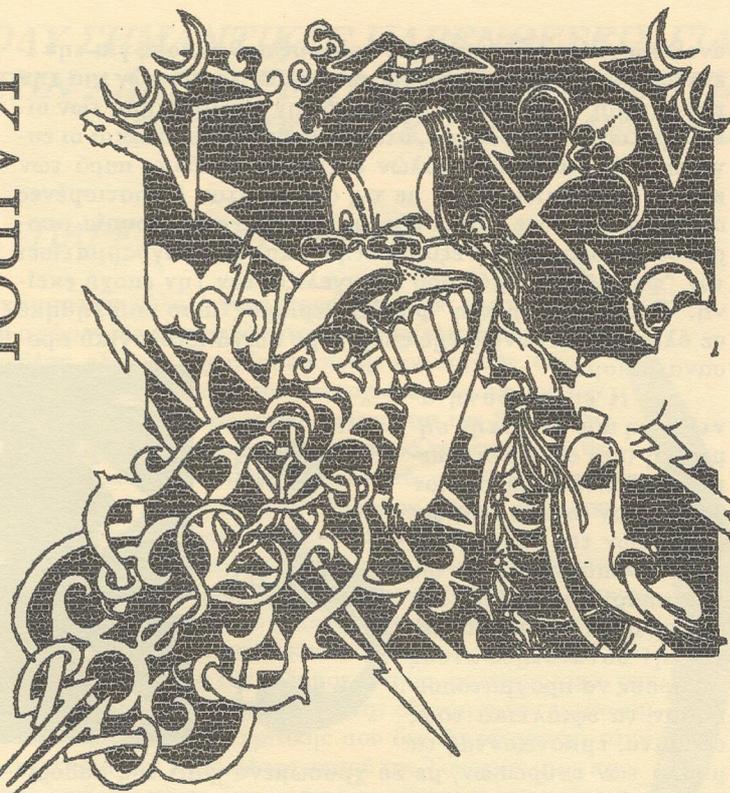
Την δεύτερη μέρα όλοι αρχίζουν να μιλάνε και να συνειδητοποιούν την αναγκαιότητα του νέου αντι-τρομοκρατικού νόμου... με πρωτοστάτη την πάντα πρόθυμη για τις βρώμικες δουλειές Ελευθεροτυπία.

Τί να (πρωτο)υποθέσουμε; Ότι η 17N κάνει τις δουλειές του κράτους με την συνοδεία της Ελευθεροτυπίας; Ή ότι η Ελευθεροτυπία τις κάνει με την συνοδεία της 17N;

Παλιό το έργο και το έχουμε ξαναδεί.

ΚΑΙΡΟΙ

ΤΩΝ

ΣΗΜΕΙΩΝ

Πολλές φορές μας εκπλήσσει η ταχύτητα με την οποία επιβεβαιώνονται τα χειρότερα σενάρια που έχουμε στο κεφάλι μας. Όχι δεν το παίζουμε προφήτες, ούτε Κασσάνδρες. Απλά στο τελευταίο τεύχος του Τραίνου γράφαμε στο άρθρο για την πλατεία Ελευθερίας: “...καινούργιες αναπλάσεις μας περιμένουν...”. Μια βδομάδα μετά την έκδοση του τεύχους, σε συνέντευξη του ντόπιου “Αβραμόπουλου”, σ’ ένα από τους πιο ψηλούς σε ακροατικότητα ραδιοσταθμούς της πόλης, ακούσαμε από τα χείλη του δημάρχου ότι “η ανάπλαση που άρχισε από την πλατεία Ελευθερίας θα συνεχιστεί”. Ο επόμενος στόχος της τοπικής εξουσίας είναι η κεντρική λαχαναγορά της πόλης. Αυτή την φορά ξέρουμε λοιπόν αφού έχουμε ήδη πάρει ένα μάθημα. Γι’ αυτό δεν θα έχουμε αργότερα καμία δικαιολογία αν δεν εμποδίσουμε τα σχέδια τους να υλοποιηθούν. Τα μάτια μας δεκατέσσερα λοιπόν...

(Επίσης δεν υπάρχει πιο μεγάλη ηλιθιότητα από το “δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα”. Και μην ξεχνάτε ότι κάτω από το πλακόστρωτο βρίσκεται η ακρογιαλιά...).

Να λοιπόν, ο νέος δρόμος του ελληνικού αντι-ιμπεριαλισμού: ξεκινά από τους έλληνες φοιτητές στην Γιουγκοσλαβία και καταλήγει στους έλληνες φαντάρους στο Κόσοβο, αφού πρώτα ~μια και βρίσκεται εκεί κοντά~ ρίξει και μια ματιά στις επενδύσεις του ελληνικού κεφαλαίου. Σε ποια σελίδα της Ιστορίας της Αθλιότητας του Ελληνικού Έθνους θα γραφτεί αυτό; Φανταζόμαστε δίπλα στις άλλες ηρωικές του στιγμές ~μην ανησυχείτε... “80 χρόνια στην πρωτοπορία” δεν είναι και λίγα... αλλά που θα πάει, θα βρεθεί χώρος. Όσο για τα ελληνικά στρατά, από την στιγμή που πήγαν εθελοντικά (διότι ας μην ξεχνάμε ότι ο ελληνικός στρατός είναι εθελοντικός), τί καλύτερο έχουν να κάνουν από το να πεθάνουν; Τέλος, όσο για το... “δεν ξέραμε” μύριων τόσων... Πώς το ‘χουν πει κάποιοι; Στον καιρό των δολοφόνων το δεν ξέρω είναι συνενοχή.